

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Holtingerveld

Conceptverslag Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek

Woensdag 1 juni 2022, 10:00 uur tot 12:00 uur | De Bonte Wever, Assen

Aanwezig: Dick Dijkstra, Henk Doeven, Jan Gorter, Gerrie Hempten, Henk van Hoof (voorzitter), Bert Hummelen, Marian Jager, Jordan Jumelet (vervangt Henk Jumelet), Sonja van der Meer, Herman Odink, Jan Schipper, Catrien Scholten (secretaris), Arjan Smid, Arend Steenbergen, Hans Westra van Holthe, Minne Wiersma en Dirk Drolenga (verslaglegging)

Afwezig: Petra Ellens, Douwe Hoogland, Henk Jumelet

Publieke tribune: Janneke van Rossum (projectleider secretariaat)

1. Opening, welkom en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Hij vraagt bij wijze van update hoe ver de collegevorming bij de vier partnergemeenten is gevorderd.

Henk Doeven (Westerveld) vertelt dat het coalitieakkoord rond is. Het nieuwe college (DSW-VVD-CDA) wordt op 8 juni geïnstalleerd. Vanwege een verschuiving in portefeuilles wordt dit hoogstwaarschijnlijk zijn laatste vergadering van de Stuurgroep. De portefeuille natuur en landbouw gaat naar de VVD.

Marjan Jager (Ooststellingwerf) zegt dat het proces zich nog in de formatiefase bevindt. Vanwege de versplinterde zetelverdeling is eerst ingezet op een breed raadsprogramma. Toen meerdere partijen afhaakten, zijn de onderhandelingen voortgezet met vier partijen. Al is de voortgang traag, hopelijk kan het coalitieprogramma nog in de laatste raadsvergadering voor de zomer (30 juni) worden gepresenteerd.

Gerrie Hempten (De Wolden) geeft aan dat het raadsbrede programma op hoofdlijnen gereed is. In het college is een wisseling opgetreden: de PvdA en D66 zijn toegetreden in plaats van de VVD. De portefeuille van Gerrie Hempten (Gemeentebelangen) is minimaal gewijzigd: landbouw, vooral stimuleren van innovatie, en vitaal buitengebied.

Jan Schipper (Midden-Drenthe) meldt dat de onderhandelingen nog lopen. Wel is er op hoofdlijnen een raadsakkoord tussen BBB bondgenoot, Gemeentebelangen SBW, PvdA, CDA en GroenLinks. Hopelijk kan het nieuwe college medio juni gepresenteerd worden.

Jan Gorter en Bert Hummelen uiten hun zorgen over de agendering. Die gaat gepaard met technische stukken die bol staan van voorwaarden, principes en piketpalen. Gezien de motie 'Stopzetten aanvraag Nationale Parken Nieuwe Stijl' – als opdracht van de gemeenteraad van Westerveld aan haar vorige college – is de verwachting dat de Stuurgroep het niet eens wordt over de agendapunten 3, 4 en 5. Door deze wijze van agenderen verzandt de Stuurgroep steeds weer in dezelfde discussie. Dat kost meer energie dan het oplevert. Het is wellicht beter de inspiratie op te zoeken in de diepgaande heisessie en/of met het nieuwe college van Westerveld overleggen over hoe de Stuurgroep het vervolgproces ziet.

De agenda wordt, na deze discussie, min of meer conform het voorstel alsnog gevolgd.

2. Conceptverslag vergadering van 3 maart 2022

Redactioneel

Geen opmerkingen meer.

Naar aanleiding van

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Holtingerveld

Punt 8 (Voortgang Ontwikkelagenda): De Landschapsvisie moet als basis dienen voor de samenwerking in de Stuurgroep. Hierdoor is er een bepaalde waarde aan de visie toe te kennen. Henk Doeven verzoekt aan zijn bijdrage toe te voegen dat die waarde voor de gemeente Westerveld meer is dan een inspiratiedocument. De Landschapsvisie kan ook bepaalde consequenties in zich dragen.

Punt 3 (Participatie- en communicatieplan en samenwerking): Henk Doeven verzoekt de typfout in het besluit te herstellen middels een spatie tussen 'tekstuele' en 'toevoeging'.

Het verslag van 3 maart 2022 wordt met deze wijzigingen vastgesteld.

3. Wijze van besluitvorming Landschapsvisie

Henk Doeven meent dat de nagezonden conceptbrief aan B&W Westerveld overbodig is, als ook het nieuwe college de motie uitvoert. In plaats daarvan is het beter in te steken op rechtstreeks overleg tussen de Stuurgroep en het nieuwe college na diens installatie. De voorzitter trof heel werkbare passages over nationale parken en natuur aan in het nieuwe coalitieakkoord. Die leken zich uitstekend te verhouden met de Landschapsvisie. Hij wil niet per se aan de conceptbrief vasthouden, maar staat wel achter besluitvorming via consensus en het voeren van vervolgoverleg, indachtig de lijn in de conceptbrief.

De Stuurgroep geeft aan, het niet verstandig te vinden om in deze vergadering de bespreking over punt 3 voort te zetten. Consensus lijkt niet haalbaar vanwege de onderlinge verschillen in visie op wat dit betekent. In plaats van de conceptbrief versturen, ziet de Stuurgroep als betere oplossing om op korte termijn (binnen twee weken) separate gesprekken te voeren met de raad én het nieuwe college van Westerveld om de overeenkomende hoofdlijnen en knelpunten te verkennen. Dit kan bijvoorbeeld vergezeld gaan van een heldere presentatie. Namens de Stuurgroep nemen deel: de voorzitter, secretaris, Jan Gorter of Bert Hummelen, Arend Steenbergen en Dick Dijkstra.

De Stuurgroep acht het, gezien het doorlopende stikstofdossier, van belang dat ook de drie andere nieuwe collega's worden bijgepraat en de vier gemeenteraden tegelijk. Vanwege de grote drukte in agenda's bij alle organisaties denkt de voorzitter dat het lastig wordt om die gesprekken nog voor de zomervakantie te voeren. Hij spant zich in om dit voor elkaar te krijgen, maar dit vraagt ook medewerking van bedoelde drie gemeenten.

- Een afvaardiging van de Stuurgroep overlegt zeer binnenkort (binnen twee weken) met het nieuwe college van Westerveld, na diens installatie van 8 juni, over overeenkomsten en knelpunten ten aanzien van de Landschapsvisie.

4. Governance en stip op de horizon

De voorzitter meldt dat de ambtelijke werkgroep heeft gesproken over de mogelijke rol van de Stuurgroep in de gebiedsgerichte aanpak NPLG en Stikstof. De ambtelijke werkgroep vraagt de Stuurgroep om eerst helderheid over de eigen ambitie en wijze van samenwerking te geven. Het is een optie om dit als thema te bespreken tijdens de heidag van 15 september.

De Stuurgroep memoreert al te hebben besloten over wat zij belangrijk vindt bij de governance en het proces om te komen tot de stip op de horizon. Daarmee hebben de bestuurders hun verantwoordelijkheid genomen. De voorbereidingsgroep bereidt de heisessie voor. Individuele leden kunnen ter voorbereiding sparren met hun eigen

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Holtingerveld

ambtenaren als zij dat belangrijk vinden. Het is niet aan de Stuurgroep om daar een mening over te hebben.

Henk Doeven geeft aan, zich niet volledig aan te kunnen sluiten bij deze lijn. Liever wil hij het komende gesprek tussen de Stuurgroep en Westerveld afwachten. Uiteraard is het de inzet van het nieuwe college om genoemde aarzelingen over besluitvorming weg te nemen. De voorzitter wijst erop dat Westerveld een afgevaardigde in de begeleidingscommissie heeft. Wellicht is na het gesprek met Westerveld de genoemde lading eraf. Wel moet voorkomen worden dat de Stuurgroep informele besluiten neemt om later een besluit erdoor te krijgen.

De voorzitter weerspreekt dat van het laatste sprake is. Tijdens de heidag in september vindt een verkenning plaats van de gezamenlijke ambitie. Daar worden geen definitieve besluiten genomen. Het is de taak van de ambtelijke werkgroep om de gevolgen van de heisessie uit te werken na de heisessie. De Stuurgroep staat open voor ambtelijke adviezen. De Stuurgroep beslist echter zelf of en wat zij met de ambtelijke adviezen doet.

- De Stuurgroep neemt het verzoek van de ambtelijke werkgroep niet over. De Stuurgroep meent dat zij al een besluit heeft genomen over het proces om te komen tot stip op de horizon en de governance. Het is de rol van de ambtelijke werkgroep om de gevolgen uit te werken. De gemeente Westerveld geeft hierbij enige terughoudendheid te kennen. Zij wil liever het overleg tussen de Stuurgroep en Westerveld afwachten.

5. Uitvraag Landschapsvisie

De voorzitter stelt voor, de uitvraag van de Landschapsvisie nu te behandelen. De ambtelijke werkgroep heeft die integraal voorbereid. Alle nagekomen opmerkingen van de Stuurgroep zijn besproken. Niet-behandelen heeft als consequenties dat het proces rond de Landschapsvisie inclusief participatie- en communicatieplan maanden stil komt te liggen. Naast de vertraging kan dit de subsidiedeadline voor projectuitvoering (ultimo 2023) doorkruisen.

De secretaris vult aan dat er al tijdnoed is omdat niet eerder dan aanstaande september het te selecteren bureau aan de slag kan met de uitvoering.

De Stuurgroep oppert al wel aan te besteden, maar nog niet te gunnen. Dit geeft de tijd om een bureau te selecteren en een go/no-go-moment in te bouwen. Anderzijds is draagvlak essentieel. Met de ambitie van stip op de horizon kan het overkomen alsof de Stuurgroep haar achterban niet (voldoende) meeneemt.

De voorzitter wijst erop dat de Stuurgroep in de maartvergadering akkoord is gegaan met het plan van aanpak én de in te steken lijn qua participatie en communicatie. De voorwaarden zijn daarmee al volledig aanwezig.

De Stuurgroep wil met vaststelling van het participatie- en communicatieplan niet de indruk wekken dat alles al in beton is gegoten. Dat moet dan heel duidelijk worden toegelicht. Het gaat hier om de uitvraag, niet om de stip op de horizon. Volgens de voorzitter wordt de Stuurgroep voorgesteld om zelf de landschapsvisie vast te stellen. Het is vervolgens te gebruiken als inspiratiebron voor eigen beleid door alle afzonderlijke leden.

Henk Doeven brengt in dat de gemeente Westerveld daar dan geen invloed meer op kan uitoefenen.

De secretaris verwijst naar de passage van het coalitieakkoord dat Westerveld uitgaat van de opgestelde Landschapsvisie en zij die op eigen wijze gaat uitwerken.

Henk Doeven memoreert dat in de vorige vergadering consensus als voorwaarde was gesteld. Hij roept op eerst met het nieuwe college te overleggen over de deadlines voor dit

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Holtingerveld

besluit en de subsidie. Tenzij er wordt besloten onder voorbehoud van instemming door de raad van Westerveld.

De voorzitter erkent dat de wens van Westerveld om nauw betrokken te zijn bij de Landschapsvisie, volstrekt gerechtvaardigd is. Een deadline voor onderhavig besluit is nu niet te geven. Gezien de vele betrokkenen is het niet ondenkbaar dat tussentijds vertraging optreedt. De zaak forceren is evenmin wenselijk. De subsidiedeadline halen lijkt sec al een lastige opgave.

De Stuurgroep voorziet dat ook na vaststelling van de uitvraag er inhoudelijk nog het nodige moet gebeuren, ook na de overleggen met Westerveld. Daar het een zeer complex geheel is en er geen garanties zijn, geeft dat de leden weinig comfort. Uitgaand van een goede uitkomst van het overleg met het nieuwe college van Westerveld, kan daarna het schetsen van de gevolgen van diverse scenario's de leden helpen om in beweging te komen. De zomerperiode is te gebruiken om de uitvraag te preciseren en met een aangepast voorstel in september voor te leggen aan de Stuurgroep. Daarna kan de aanbesteding in gang worden gezet.

De secretaris lijkt dit onverstandig. Deze werkwijze zorgt voor extra vertraging van drie à vier maanden. Dan is er voor het participatieplan nog veel minder tijd om de belanghebbenden te laten participeren. Door nu de uitvraag en het participatie- en communicatieplan te accorderen, kan de uitvoering na de zomer starten en zijn tegelijk de verschillende scenario's inclusief gevolgen te ontwikkelen aan de hand van extern expertadvies. Daarna moet de Stuurgroep tot een gedragen Landschapsvisie komen.

De Stuurgroep heeft er begrip voor dat een verder uitstel erg ongewenst is. Maar eerst moeten de knelpunten worden opgelost met Westerveld om alle leden comfort te geven. Dat verdient de voorkeur boven een ambtelijke afhandeling zoals voorgesteld.

De voorzitter concludeert dat de Stuurgroep er de voorkeur aan geeft om eerst op korte termijn met raad en college van Westerveld te overleggen. Daarna wordt nog voor de zomervakantie een extra vergadering belegd. Hiertoe komt de ambtelijke werkgroep op korte termijn bij elkaar. Mochten de overleggen met Westerveld niet het gewenste resultaat opleveren, dan wordt in overleg met de Stuurgroep naar bevinding van zaken gehandeld.

- De uitvraag Landschapsvisie en het participatie- en communicatieplan worden niet in deze vergadering vastgesteld. Eerst wordt op korte termijn met het nieuwe college van Westerveld overlegd over de overeenkomsten en geschilpunten ten aanzien van deze documenten (en indien nodig nog met de gemeenteraad). De Stuurgroep draagt de ambtelijke werkgroep op, tussentijds de nagekomen opmerkingen te bespreken en gemotiveerd al dan niet in de stukken te verwerken. Na vaststelling door de Stuurgroep van de geamendeerde documenten in een extra vergadering (voor de zomervakantie) wordt het aanbestedingstraject eveneens voor de zomervakantie opgestart.

6. Reactie Beleidskader Nationale Parken Rijk

Door de gekozen constructie bij de SNP zijn er meerdere landelijke maatschappelijke organisatie waar de Stuurgroep niet mee overlegt. Het ministerie is verzocht om met een duidelijke visie op nationale parken te komen. De conceptbrief plaatst daar enkele kanttekeningen bij, maar heeft wel als intentie actief mee te denken in het proces. Er volgen nog meerdere processtappen om de nationale parken te betrekken, vooral via de relevante overleggen met de lagere overheden.

De Stuurgroep mist de brede maatschappelijke discussies over landbouw versus stikstof in die discussie.

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Holtingerveld

De voorzitter ziet die nu ook niet terug in het beleidskader, maar kan zich voorstellen dat het ministerie die verbinding nog gaat leggen. Het SNP is daar in elk geval op dit moment onvoldoende bij betrokken.

De Stuurgroep stelt dat de Landschapsvisie het eigen antwoord op dit nieuwe parkconcept is. Dat werkt beter dan te reageren op de evaluatie van TwynstraGudde. Het beleidskader denkt nog te veel in strikte scheiding tussen landschap en natuur, terwijl elders in de EU zich al heel beproefde instrumenten bewezen hebben. Die instrumenten moeten dan wel werken in Nederland, aan luchtkasten is geen behoefte.

- De Stuurgroep kan zich vinden in de conceptbrief met de reactie op de evaluatierapporten van TwynstraGudde.

7. Voortgang projecten

a. Evenementenloket Communicatie – mondelinge toelichting Bert Hummelen
Na corona is er veel behoefte aan het organiseren van evenementen. In vervolg op de afspraken rond de financiële paragraaf wordt van elke deelnemer een bijdrage gevraagd. Dat valt niet goed bij de vrijwilligers gezien hun belangeloze inzet en de opbrengst die soms bestemd is voor een goed doel. Dit is nog onderwerp van latere evaluatie en informatiebijeenkomst dit najaar.

De ondernemers in Drents-Friese Wold willen meer informatie, met name over de omgeving van Appelscha. De bedoeling is hen tijdens de najaarsbijeenkomst adequaat te informeren. Bert Hummelen zal datum en locatie doorgeven aan de betreffende organisaties (**ACTIE SBB**). Gezien de tijdsdruk hoopt de voorzitter dat de bijeenkomst niet al te laat in het najaar is.

Particuliere organisatoren, ook vrijwilligers, moeten enkele duizenden euro's betalen voor uitbestede voortoetsen en andere onderzoeken in het kader van wet- en regelgeving N2000. Hun uitleg geven om dit zelf te kunnen doen en het budget hiervoor inzetten, klinkt minder aantrekkelijk dan het lijkt. Het zijn technisch te complexe procedures voor dit type organisatoren. Wellicht kan het Recreatieschap een oplossing uitwerken. De Stuurgroep noemt als suggesties: collectieve (voor)onderzoeken voor eenzelfde type evenement en de werkbare modus die in De Wolden is gevonden.

b. Fietspadenproject voortgang – mondelinge toelichting Dick Dijkstra
De ANWB heeft de stand van zaken rond de fietspaden in Zuidwest-Drenthe onderzocht. Vanwege de grote drukte is het erg lastig mensen te vinden die willen nadenken over hoe de paden onderhoudstechnisch op kwalitatief goed niveau zijn te houden. Volgens de secretaris speelt deze vraag ook in het Drentse Aa-gebied. Janneke van Rossum is als projectleider beschikbaar om hier (mede) aan te trekken (**ACTIE**). Dick Dijkstra vraagt de leden van de Stuurgroep dringend om intern een persoon af te vaardigen voor de werkgroep en de naam door te geven naar Dick Dijkstra of Janneke van Rossum (**ACTIE**).

c. Impulsproject – voortgang schriftelijk (*zie bijlage 7*)
De voortgang in de overige projecten is prima. Groot risico blijft de verkenning van de maatschappelijke opgaven. Waar die niet doorgaat, leidt dit tot verlies van subsidie voor alle projecten.

8. Ingekomen stukken

- Brief aan gemeente Westerveld over grenzen NPNS
- Brief reactie toezicht en handhaving van provincie Drenthe

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Nationaal Park
Holtingerveld

De voorzitter is erop aangesproken door zijn collega van Drentsche Aa dat dat park niet in de brief was meegenomen. Namens de Stuurgroep heeft de voorzitter erkend dat dit hem ontgaan was, vanwege te veel focus op de inhoud.

c. Conceptverslag werkgroep C&E d.d. 10 februari 2022

d. Merkactivatieplan 2022 – versie maart 2022

e. Conceptverslag ambtelijke werkgroep d.d. 17 mei 2022

Voor de overige stukken zijn er geen vragen of opmerkingen.

9. Rondvraag

Bert Hummelen meent dat de coördinerende actie onder punt 8B spoedig genomen moet worden door de provincie. Die noodzaak is er vanwege de toeloop van gasten in deze periode.

10. Sluiting

De voorzitter dankt eenieder voor zijn c.q. haar aanwezigheid en bijdragen. De zoektocht naar een oplossingsrichting bij de Landschapsvisie is ingewikkeld gebleken. Al zijn de conclusies nog niet zo stevig als vooraf door de voorzitter verwacht, deze vergadering is toch goed en nuttig geweest. Hierna sluit hij de vergadering.

Volgend bestuurlijk overleg:

- 23 juni a.s. (onder voorbehoud, tijdstip/locatie nog niet bekend)
- 15 september 2022 hele dag (9.00 tot 17.00 uur, aansluitend diner)

Actielijst

1. Een afvaardiging van de Stuurgroep overlegt zeer binnenkort (binnen twee weken) met het nieuwe college van Westerveld, na diens installatie van 8 juni, over overeenkomsten en knelpunten ten aanzien van de Landschapsvisie. **Actie: secretaris**
2. De Stuurgroep draagt de ambtelijke werkgroep op, tussen nu en volgende stuurgroepoverleg 23 juni, de nagekomen opmerkingen in uitvraag en communicatie- en participatieplan te bespreken en gemotiveerd al dan niet in de stukken te verwerken. **Actie: secretaris**
3. Na vaststelling door de Stuurgroep van de geamendeerde documenten in een extra vergadering (voor de zomervakantie) wordt het aanbestedingstraject eveneens voor de zomervakantie opgestart. **Actie: Het Drentse Landschap**
4. De bedoeling is organisatoren van evenementen tijdens een najaarsbijeenkomst adequaat te informeren. Bert Hummelen zal datum en locatie doorgeven aan de betreffende organisaties (**Actie SBB**).
5. Verkenning mogelijkheid collectieve (voor)onderzoeken voor eenzelfde type evenement en de werkbare modus die in De Wolden is gevonden. **Actie: Recreatieschap**
6. Vervolg onderzoek fietspaden vlottrekken. Medewerkers vanuit verschillende organisaties moeten tijd beschikbaar krijgen. **Actie: stuurgroepleden**
7. Ondersteuning bij projectleiding. **Actie: projectleider NP**

**Nationaal Park
Dwingelderveld**

**Nationaal Park
Drents-Friese Wold**

Holtingerveld